

PM Rotel VIII (Dnr KS 2021/1348)

Anmälan om svar på remiss av promemoria - Stärkt trygghet vid långvarigt nedsatt arbetsförmåga

Remiss från Socialdepartementet

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Anmälan om svar på remissen godkänns.

Föredragande borgarrådet Jan Jönsson anför följande.

Ärendet

Utredningen om sjuk- och aktivitetsersättningen samt förmåner vid rehabilitering (S2020:04) överlämnade till regeringen den 20 augusti 2021 betänkandet *En sjukförsäkring med prevention, rehabilitering och trygghet* (SOU 2021:69). Utredningen föreslår bl.a. att det införs särskilda regler för personer som fyllt 60 år, med innebörden att deras arbetsförmåga ska prövas mot arbete som de har erfarenhet av. I budgetpropositionen för 2022 föreslår regeringen att medel anslås för införandet av särskilda regler i sjukersättningen för personer över 60 år. I budgetpropositionen uttalar regeringen att utredningens förslag bereds inom Regeringskansliet och att regeringen avser att återkomma med ett förslag om att införa en så kallad trygghetspension inom ramen för sjukersättningen för försäkrade som har som mest fem år kvar tills de uppnår en ålder då de inte längre kan få sjukersättning. Regeringen har i budgetpropositionen också uttalat att den avser att med prioritet bereda utredningens förslag om att rätten till sjukersättning och aktivitetsersättning ska prövas mot samma arbetsmarknadsbegrepp som gäller i sjukpenningen. Enligt betänkandet föreslås reformerna träda i kraft vid årsskiftet 2022/2023.

Mot den bakgrunden har en arbetsgrupp i Socialdepartementet utarbetat en promemoria med syfte att de två reformerna ska kunna genomföras vid en tidigare tidpunkt än den som föreslagits av utredningen. Det rör sig således dels om att det arbetsmarknadsbegrepp som gäller för sjukpenning även ska gälla för sjukersättning och aktivitetsersättning, dels om införandet av särskilda regler för rätt till sjukersättning för försäkrade som har som mest fem år kvar tills de uppnår en ålder då de inte längre kan få sjukersättning. Dessutom har några lagtekniska förändringar gjorts av förslagen som inte innebär någon skillnad i sak jämfört med vad som föreslås i betänkandet.

Socialdepartementet har skickat ärendet på remiss till Stockholms stad för yttrande och på grund av kort remisstid har remissen besvarats med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret är i huvudsak positivt till utredningens förslag om förändrade regler för rätten till sjukersättning och aktivitetsersättning.

Mina synpunkter

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Anmälan om svar på remissen godkänns.

Stockholm den 9 februari 2022

JAN JÖNSSON

Bilaga

Promemoria - Stärkt trygghet vid långvarigt nedsatt arbetsförmåga

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Remissammanställning

Ärendet

Utredningen om sjuk- och aktivitetsersättningen samt förmåner vid rehabilitering (S2020:04) överlämnade till regeringen den 20 augusti 2021 betänkandet *En sjukförsäkring med prevention, rehabilitering och trygghet* (SOU 2021:69). Utredningen föreslår bl.a. att det införs särskilda regler för personer som fyllt 60 år, med innebörden att deras arbetsförmåga ska prövas mot arbete som de har erfarenhet av. I budgetpropositionen för 2022 föreslår regeringen att medel anslås för införandet av särskilda regler i sjukersättningen för personer över 60 år. I budgetpropositionen uttalar regeringen att utredningens förslag bereds inom Regeringskansliet och att regeringen avser att återkomma med ett förslag om att införa en så kallad trygghetspension inom ramen för sjukersättningen för försäkrade som har som mest fem år kvar tills de uppnår en ålder då de inte längre kan få sjukersättning. Regeringen har i budgetpropositionen också uttalat att den avser att med prioritet bereda utredningens förslag om att rätten till sjukersättning och aktivitetsersättning ska prövas mot samma arbetsmarknadsbegrepp som gäller i sjukpenningen. Enligt betänkandet föreslås reformerna träda i kraft vid årsskiftet 2022/2023.

Mot den bakgrunden har en arbetsgrupp i Socialdepartementet utarbetat en promemoria med syfte att de två reformerna ska kunna genomföras vid en tidigare tidpunkt än den som föreslagits av utredningen. Det rör sig således dels om att det arbetsmarknadsbegrepp som gäller för sjukpenning även ska gälla för sjukersättning och aktivitetsersättning, dels om införandet av särskilda regler för rätt till sjukersättning för försäkrade som har som mest fem år kvar tills de uppnår en ålder då de inte längre kan få sjukersättning. Dessutom har några lagtekniska förändringar gjorts av förslagen som inte innebär någon skillnad i sak jämfört med vad som föreslås i betänkandet.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 20 december 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret har besvarat remissen av betänkandet *En sjukförsäkring med prevention, rehabilitering och trygghet* och var i huvudsak positiv till utredningens förslag om förändrade regler för rätten till sjukersättning och aktivitetsersättning. Förändringarna leder till att fler individer som har nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom kommer att omfattas av sjukförsäkringen. Det innebär att färre individer kommer att uppbära försörjningsstöd för att de har blivit nekade sjukersättning men ändå saknar förutsättningar att matchas mot arbeten på den öppna arbetsmarknaden. Därmed förväntas kommunernas kostnader för ekonomiskt bistånd minska.

Stadsledningskontoret efterfrågade i sitt remissvar en ekonomisk konsekvensanalys avseende förslagets påverkan på de kollektivavtalade försäkringarnas premiekostnader. Det är därför viktigt att den förkortade tiden till ikraftträdande inte innebär att erforderliga analyser inte

hinner genomföras. I övrigt har stadsledningskontoret inget att invända mot promemorians förslag.

Det framgår inte av promemorian om övriga delar av förslagen i SOU 2021:69 om förändrade regler för rätt till sjukersättning och aktivitetsersättning kommer att genomföras senare eller inte alls. Ett av förslagen rör kraven på varaktighet av arbetsförmågans nedsättning och innebär att det räcker att arbetsförmågan är nedsatt ”under överskådlig tid”, i stället för ”stadigvarande”. Stadsledningskontoret anser att förslaget bör genomföras eftersom det innebär att fler individer som saknar arbetsförmåga på grund av sjukdom kommer att omfattas av sjukförsäkringen.

Ett annat av förslagen rör bedömningen av vilka möjligheter till rehabilitering som finns och innebär att det kommer få en större betydelse att rehabiliteringsmöjligheterna är uttömda. Det förtydligas i utredningen att detta bland annat inkluderar arbetsgivarens arbete med rehabilitering för återgång i arbete. Stadsledningskontoret vill framföra att innebörden av att ha uttömt rehabiliteringsmöjligheterna hos arbetsgivaren behöver förtydligas. Detta utifrån att socialförsäkringens regelverk och det arbetsrättsliga regelverket inte går hand i hand. Olikheter i det arbetsrättsliga regelverket och sjukförsäkringen innebär bland annat att arbetsgivarens arbete med arbetslivsinriktad rehabilitering kan fortgå längre än vad sjukförsäkringens regelverk om sjukpenning medger.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att remissen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.